

Karar Sayısı : 2017/10177

27 Ocak 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 15/2/2017 tarihi ve 6802 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 7/4/2017 tarihi ve 12212097 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 1/5/2017 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

N. CANİKLİ

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

N. KURTULMUŞ

Başbakan Yardımcısı

Y. T. TÜRKES

Başbakan Yardımcısı

V. KAYNAK

Başbakan Yardımcısı

B. BOZDAĞ

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

M. MÜEZZİNOĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

S. SOYLU

Dışişleri Bakanı V.

M. ÖZHASEKİ

Ekonomi Bakanı V.

B. BOZDAĞ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı V.

A. Ç. KILIÇ

Gençlik ve Spor Bakanı

F. ÇELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TÜFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

R. AKDAĞ

Kültür ve Turizm Bakanı V.

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Millî Eğitim Bakanı

F. IŞIK

Millî Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

R. AKDAĞ

Sağlık Bakanı

F. ÇELİK

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı V.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

FRANSA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

ENERJİ ALANINDA

İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle tek tek “**Taraf**” ve birlikte “**Taraflar**” olarak anılacaklardır),

İki ülke arasındaki derin ilişkileri ve yakın dostluk bağlarını *dikkate alarak*,

Taraflar arasındaki ekonomik ve sosyal işbirliğini yoğunlaştırmanın ve genişletmenin önemini *kabul ederek*,

Bu işbirliğini enerji alanında eşitlik, karşılıklı saygı ve müşterek fayda ilkeleri temelinde güçlendirmeyi *arzu ederek*,

Bu tarz işbirliğinin iki ülke arasındaki ilişkileri kuvvetlendirmesinin mümkün olduğunu tamamen *farkında olarak* ve enerji alanındaki mevcut işbirliği ilişkilerini daha da geliştirmeyi isteyerek,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki 21 Eylül 1999 tarihli Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması'na *atıfta bulunarak*,

aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

AMAÇ

1. İşbu Anlaşmanın amacı enerji alanında özellikle yenilenebilir ve temiz enerji ve enerji verimliliği, nükleer enerji, madencilik, hidrokarbonlar ve petrokimyasallar, elektrik iletimi ve ekipman imalatı alanlarında olmak üzere ulusal mevzuatları çerçevesinde Taraflar arasındaki ikili bilimsel, teknik, teknolojik, hukuki, idari ve ticari işbirliğinin geliştirilmesini teşvik etmektir.

2. İşbu Anlaşmanın amacına ulaşması için, Taraflar kendi ilgili ulusal mevzuat ve enerji politikaları uyarınca, aşağıdaki hususlarda işbirliği yaparlar:

- a) Enerji sektörlerinin geliştirilmesine ilişkin bilgi ve deneyim alışverişi.
- b) İşbu Anlaşmanın 3,4,5,6,7 ve 8. Maddeleri altında belirtilen enerji alanlarına ilişkin faaliyetlerle ilgili akdi ve kurumsal süreçlerde deneyim ve uzmanlık alışverişi,

- c) İşbu Anlaşmanın 3,4,5,6,7 ve 8. Maddeleri altında belirtilen enerji konuları başta olmak üzere enerji sektörünün teknik alanlarında insan kaynaklarının eğitimi,
- d) İşbu Anlaşmanın 3,4,5,6, ve 8. Maddeleri altında belirtilen alanlar başta olmak üzere enerji alanında faaliyet gösterecek ortak girişimlerin kurulması,
- e) Enerji alanında yasal ve düzenleyici hususlarda know-how, deneyim ve bilgi birikimi değişimi,
- f) Özellikle her iki ülkenin enerji alanında faaliyet gösteren kamu ve özel kuruluşları arasındaki ortaklığı güçlendirme yoluyla bilgi ve uzmanlık alışverişi ve
- g) İşbu Anlaşmanın 3,4,5,6 ve 8. Maddeleri altında belirtilen alanlar başta olmak üzere enerji alanı ile ilgili seminer, konferans, fuar ve diğer toplantıların müşterek olarak düzenlenmesi.

MADDE 2

YETKİLİ MERCİLER

1. İşbu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla, Taraflar aşağıdaki yetkili mercileri belirlemişlerdir;
 - Türkiye Cumhuriyeti tarafında, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve
 - Fransa Cumhuriyeti tarafında, Fransa Cumhuriyeti Üretken Kalkınma Bakanlığı ve Çevre, Sürdürülebilir Kalkınma ve Enerji Bakanlığı.

MADDE 3

YENİLENEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ VE ENERJİ VERİMLİLİĞİ

1. Taraflar yenilenebilir ve temiz enerji ve enerji verimliliği konularında aşağıda sıralanan hususlarda işbirliği yapmak üzere anlaşmaya varmışlardır:
 - a) Solar fotovoltaik ve konsantre güneş enerjisi projeleri,
 - b) Kara ve deniz rüzgar projeleri,
 - c) Hidro enerji projeleri,
 - d) Endüstriyel atık ısı geri kazanımı projeleri (örn. çimento, çelik, cam),
 - e) Tek çevrimden kombine çevrim elektrik santraline dönüştürme projeleri,
 - f) Derin jeotermal enerji,
 - g) Karbon yakalama kullanımı ve depolaması,
 - h) Elektrik şebekesi / güç elektroniği,
 - i) Bioenerji ve biokütle,
 - j) Kentsel ısıtma ve
 - k) Özellikle bina enerji yönetimi ve verimliliğine odaklanan yapı teknolojileri

2. Taraflar, yenilenebilir ve temiz enerji alanlarında ticari fırsatları belirlerler ve her iki Tarafın yetkililerini ve yatırımcılarını yenilenebilir ve temiz enerji ve enerji verimliliği alanlarında projelerin teşvik edilmesi ve geliştirilmesi için birlikte çalışmak üzere cesaretlendirirler.

MADDE 4 **NÜKLEER ENERJİ**

1. Taraflar aşağıda belirtilen konularda nükleer enerji alanında işbirliği yapmak üzere anlaşmışlardır:
- a) Nükleer enerji alanında araştırma, geliştirme, test ve ileri sertifikalandırmada işbirliği,
 - b) Nükleer enerji santrallerinde kullanılan ekipman ve hizmetler için bir kalite sertifikasyon sistemi geliştirilmesi,
 - c) Nükleer enerji sanayii alanında teknoloji transferi,
 - d) Nükleer tedarik zincirini güçlendirmek amacıyla yerel tedarikçiler ile işbirliği,
 - e) Emniyet, nükleer yakıt döngüsü, atık yönetimi, insan kaynakları gelişimi, halkla ilişkiler, acil durum planlama, güvenlik ve fiziksel koruma alanları başta olmak üzere nükleer enerji alanında yasal ve düzenleyici çerçeveye ve/veya altyapı geliştirme işbirliği,
 - f) Üniversitelerarası işbirliği,
 - g) Nükleer eğitim işbirliği (iş eğitimi dahil),
 - h) Nükleer enerjinin barışçıl kullanımı uygulamalarına ilişkin ortak temel ve/veya uygulamalı araştırma ve geliştirme faaliyetleri,
 - i) Nükleer enerji sanayinin en üst seviye emniyet, güvenlik ve çevresel koruma standartlarına göre teşviki ve geliştirilmesi,
 - j) Etkin acil durum müdahale sistemlerinin geliştirilmesi,
 - k) Nükleer enerji hakkında halkın bilinçlendirilmesi ve kabulünün yanı sıra halkın bilgilendirilmesi ve katılımının sağlanması konusunda deneyim değişimi ile vatandaşlarla iletişime yönelik araç ve yöntemlerin paylaşılması,
 - l) Tarafların nükleer düzenleyici makamları arasında bilgi ve deneyim değişimi,
 - m) Nükleer enerji santralleri ile ilgili fiziksel koruma ve emniyet,
 - n) Nükleer enerji santrallerinin işletimi ve sökülümünden kaynaklanan radyoaktif atık ve kullanılmış yakıtı yönetmek için deneyimlerin paylaşımı ve etkin bir sistemin geliştirilmesinin teşvik edilmesi,
 - o) Nükleer enerji santrallerinin işletimi, bakımı ve sökümü alanında ve kullanılmış yakıtların ve radyoaktif atıkların yönetiminde teknolojilerin geliştirilmesi ve
 - p) Ulusal düzeyde radyoaktif atık yönetiminden sorumlu teşkilatın kurulmasının yanı sıra ulusal radyoaktif atık politikası ve stratejilerinin geliştirilmesi de dahil olmak üzere, radyoaktif atık ve kullanılmış yakıt yönetimi konusunda deneyim paylaşımı.
2. İşbu anlaşmada belirtilen nükleer alanda işbirliği, 21 Eylül 1999 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti arasında Nükleer

Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması'nda çizilen çerçeve ve belirtilen şartlar altında uygulanır.

MADDE 5 MADENCİLİK

1. Taraflar madencilik alanında aşağıdaki alanlarda işbirliği yaparlar:
 - a) Eğitim programları yürütülmesi ve madencilığe ilişkin teknolojiler ile ilgili bir teknoloji merkezinin kurulmasının teşvik edilmesi,
 - b) Özellikle kömür ve uranyum madenciliğinde olmak üzere madencilik alanında teknolojilerin en üst seviye emniyet, güvenlik ve çevresel koruma standartlarına göre geliştirilmesi,
 - c) Çevresel korumanın ve temiz kömürün geliştirilmesinin desteklenmesi ve
 - d) Halkın bilinçlendirilmesi, kabulü, bilgilendirilmesi ve katılımı konusunda deneyim değişimi ile vatandaşlarla iletişime yönelik araç ve yöntemlerin paylaşılması.

MADDE 6 HİDROKARBONLAR VE PETROKİMYASALLAR

1. Taraflar hidrokarbonlar ve petrokimyasallar alanlarında aşağıdaki alanlarda işbirliği yaparlar:
 - a) Hidrokarbon kaynaklarının geliştirilmesi ve kullanımına ilişkin projeler üzerinde teknik işbirliği,
 - b) Yerbilimleri ve rezervuar mühendisliği alanlarındaki projelerde işbirliğinin geliştirilmesi,
 - c) Hidrokarbonların arama (kara ve deniz), üretim, taşıma, rafine edilmesi, ticarileştirme, dağıtım ve ticareti,
 - d) Petrokimyasalların ve rafine petrol ürünlerinin üretim ve ticareti,
 - e) Doğal gaz depolama tesislerinin ve iletim altyapısının ve ilgili teknolojilerin inşaatı, rehabilitasyonu, yenilenmesi, geliştirilmesi, işletimi ile bakımı ve
 - f) Sıvılaştırılmış Doğal Gaz terminallerinin ve ilgili teknolojilerin inşaatı, rehabilitasyonu, yenilenmesi, geliştirilmesi, işletimi ve bakımı.

MADDE 7 ELEKTRİK İLETİMİ

1. Taraflar elektrik iletimi alanında aşağıdaki alanlarda işbirliği yaparlar:
 - a) Akıllı şebeke teknolojileri başta olmak üzere, elektrik iletim şebekesine ilişkin deneyimlerin ve teknolojilerin paylaşımı,
 - b) Elektrik kayıp ve kaçığının azaltılmasına ilişkin deneyimlerin paylaşımı,
 - c) İletim sistem operatörlerinin organizasyon yapılarının yenilenmesine ilişkin deneyimlerin paylaşımı ve
 - d) Elektrik iletim şebekelerinin inşaat, işletim ve bakım konusunda teknik işbirliği.

MADDE 8

EKİPMAN İMALATI

1. Taraflar işbu Anlaşma'nın 3,4,5,6 ve 7. Maddelerinde belirtilen alanlar başta olmak üzere enerji endüstrisinde kullanılan ekipmanın imalatında işbirliği yaparlar.
2. Taraflar işbu Anlaşma'nın 3,4,5,6 ve 7. Maddelerinde belirtilen alanlar başta olmak üzere enerji endüstrisinde kullanılan ekipmanın imalatına ilişkin deneyimleri ve teknolojileri paylaşmaları için özel ve kamu kuruluşlarını cesaretlendirirler.

MADDE 9

YATIRIM

1. Taraflar işbu Anlaşma'nın 3,4,5,6,7 ve 8. Maddelerinde belirtilen konular başta olmak üzere enerji alanında pek çok potansiyel yatırım sahası olduğunu kaydederler.
2. Taraflar kendi ilgili şirketlerini işbu Anlaşma'nın 3,4,5,6,7 ve 8. Maddelerinde belirtilen konular başta olmak üzere enerji alanında yatırım yapmaları hususunda cesaretlendirirler.
3. Taraflar işbu Anlaşma'nın 3,4,5,6,7 ve 8. Maddelerinde belirtilen konular başta olmak üzere özel ve kamu kuruluşlarını enerji alanında faaliyet gösterecek ortak girişimler ve/veya şirketler kurmaları yönünde desteklerler.
4. Taraflar her iki ülkede ve/veya üçüncü ülkelerde enerji alanında yatırımları teşvik etmek için müşterek çalışmak üzere anlaşmışlardır.

MADDE 10

MALİYETLER

1. İşbu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlere ilişkin harcamalar, her iki Tarafın ilgili mevzuatı ve bütçe koşulları dahilinde uygun fonların mevcudiyetine bağlı olarak gerçekleştirilir.
2. İşbu Anlaşma altında belli bir faaliyetin uygulanması için Taraflarca belli bir fon ihtiyacı belirlendiğinde, her iki Tarafın ilgili ulusal mevzuatına göre gerekli fon için şart ve koşullar yazılı olarak düzenlenir.
3. İşbu Anlaşma altındaki işbirliğinden kaynaklanan tüm maliyetler, aksi kararlaştırılmadıkça, söz konusu maliyetleri yapan Tarafça karşılanır.

MADDE 11 GİZLİLİK

1. İşbu Anlaşma kapsamı altında yürütülen işbirliğinin sonuçları Taraflarca gizli tutulur.
2. Taraflardan birinin İşbu Anlaşma kapsamı altında yürütülen işbirliğinin sonuçlarını üçüncü bir taraf ile paylaşmak istemesi durumunda, önceden diğer Tarafın yazılı onayı alınır.
3. İşbu Anlaşma kapsamı altında yürütülen işbirliğinin sonuçları sadece Tarafların yazılı rızası ile yayımlanabilir.
4. Aksi Taraflarca yazılı olarak kararlaştırılmadıkça, Taraflar, İşbu Anlaşma'nın sonlandırılması veya süresinin bitmesine bakılmaksızın ve hiçbir zaman kısıtlaması olmaksızın İşbu 11. Maddenin şart ve yükümlülükleri ile bağlı olmaya devam ederler.

MADDE 12 ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. İşbu Anlaşma'nın yorumlanması, uygulanması ve hayata geçirilmesine ilişkin Taraflar arasında doğan herhangi bir anlaşmazlık, Taraflar arasında yapılacak dostane istişareler ve/veya müzakereler yoluyla çözümlenir.

MADDE 13 DEĞİŞİKLİKLER

1. İşbu Anlaşma, Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, İşbu Anlaşma'nın 15. Maddesi'nin 1. paragrafında belirtilen aynı yasal prosedürler uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE 14 FİKRİ MÜLKİYET

1. Taraflar, ilgili ulusal mevzuatları ve Türkiye Cumhuriyeti ve Fransa Cumhuriyeti'nin taraf olduğu uluslararası antlaşmalar uyarınca, İşbu Anlaşma kapsamı altında aktarılan veya yaratılan fikri mülkiyete yönelik hakların etkin bir biçimde korunmasını sağlayacaklardır. İşbu Anlaşma amacı kapsamındaki, fikri mülkiyet; 14 Temmuz 1967 tarihinde Stokholm'de imzalanıp 28 Eylül 1979 tarihinde tadil edildiği şekliyle Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nün Kurulmasına dair Antlaşmanın 2. (viii) Maddesi'nde belirtilen anlamı taşıyacaktır.

MADDE 15 YÜRÜRLÜĞE GİRME, SÜRE VE SONA ERME

1. İşbu Anlaşma, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli olan kendi iç yasal usullerinin tamamlandığını diplomatik yollarla karşılıklı olarak bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

2. İşbu Anlaşma, 5 (beş) yıl süre ile yürürlükte kalacak ve süresinin bitiminden en az 3 (üç) ay önce Taraflardan biri işbu Anlaşmayı sona erdirme niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, 5 (beş) yıllık süreler için kendiliğinden uzar.
3. İşbu Anlaşma'nın feshi, gerçekleştirilmiş veya yürütülmekte olan faaliyetleri ve projeleri etkilemez.

İşbu Anlaşma, 27 Ocak 2014 tarihinde Ankara'da her biri 2 (iki) aslı nüsha halinde Türkçe ve Fransızca dillerinde bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Taner YILDIZ

**Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii
Kaynaklar Bakanı**

Arnaud MONTEBOURG

**Fransa Cumhuriyeti Üretken Kalkınma
Bakanı**

Philippe MARTIN

**Fransa Cumhuriyeti Çevre, Sürdürülebilir
Kalkınma ve Enerji Bakanı**

**ACCORD DE COOPERATION
ENTRE
LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE FRANCAISE
ET
LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE TURQUIE
DANS LE DOMAINE DE L'ENERGIE**

Le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République Française (ci-après dénommés individuellement la « **Partie** » et collectivement les « **Parties** »),

Considérant les relations approfondies et les liens étroits d'amitié entre les deux pays,

Reconnaissant l'importance d'intensifier et d'étendre la coopération économique et sociale entre les Parties,

Désirant renforcer cette coopération dans le domaine de l'énergie sur la base des principes d'égalité, de respect mutuel et d'avantages réciproques,

Étant pleinement conscients qu'une telle coopération sera susceptible de renforcer les relations entre les deux pays et souhaitant développer davantage les relations existantes de coopération dans le domaine de l'énergie,

S'appuyant sur l'accord de coopération entre le gouvernement de la République de Turquie et le gouvernement de la République Française pour le développement des utilisations pacifiques de l'énergie nucléaire en date du 21 septembre 1999,

ont convenu ce qui suit :

**Article 1.
OBJECTIF**

1. L'objectif du présent accord est de promouvoir le développement d'une coopération bilatérale scientifique, technique, technologique, juridique, administrative et commerciale entre les Parties dans le domaine de l'énergie, en particulier des énergies renouvelables et propres et l'efficacité énergétique, l'énergie nucléaire, l'exploitation minière, les hydrocarbures et les produits pétrochimiques, le transport de l'électricité et la fabrication d'équipements, dans le cadre de leur législation nationale.

2. Afin d'atteindre l'objectif fixé par le présent accord, les Parties coopèrent sur les questions suivantes, conformément à leur législation nationale et à leur politique énergétique respectives :

- a) Échange d'information et d'expériences liées au développement de leurs secteurs énergétiques,

- b) Échange d'expérience et d'expertise dans les processus contractuel et institutionnel liés aux activités relatives aux domaines de l'énergie énoncés aux articles 3, 4, 5, 6, 7 et 8 du présent accord,
- c) Formation des ressources humaines dans les domaines techniques du secteur de l'énergie, en particulier dans les domaines énoncés aux articles 3, 4, 5, 6, 7 et 8 du présent accord,
- d) Constitution de co-entreprises dans le domaine de l'énergie, en particulier dans les domaines énoncés aux articles 3, 4, 5, 6 et 8 du présent accord,
- e) Échange de savoir-faire, d'expérience et de connaissances sur les questions juridiques et règlementaires dans le domaine de l'énergie,
- f) Echange d'informations et d'expertise, en particulier en renforçant le partenariat entre les institutions publiques et privées des deux pays présentes dans le domaine de l'énergie, et
- g) Organisation conjointe de séminaires, conférences, expositions et autres réunions en relation avec le domaine de l'énergie, en particulier se rapportant aux domaines énoncés aux articles 3, 4, 5, 6 et 8 du présent accord.

ARTICLE 2 AUTORITES COMPETENTES

1. Aux fins de mettre en œuvre le présent accord, les Parties désignent les autorités compétentes suivantes ;
 - pour la République Turque, le Ministère de l'Energie et des Ressources naturelles de la République de Turquie ; et
 - pour la République Française, le Ministère du Redressement Productif et le Ministère de l'Ecologie, du Développement durable et de l'Energie de la République Française.

ARTICLE 3 ENERGIES RENOUVELABLES ET PROPRES ET EFFICACITE ENERGETIQUE

1. Les Parties conviennent de coopérer dans les domaines des énergies renouvelables et propres et de l'efficacité énergétique, dans les domaines suivants :
 - a) Projets solaires photovoltaïques et énergie solaire concentrée,
 - b) Projets éoliens terrestres et marins,
 - c) Projets hydroélectriques,
 - d) Projets de récupération des déchets industriels (par ex. ciment, acier, verre etc.),
 - e) Projets de conversion de centrales à cycle unique en centrales à cycle combiné,
 - f) Géothermie profonde
 - g) Utilisation et stockage du captage du carbone,
 - h) Réseau électrique / électronique de puissance

- i) Bioénergie et biomasse, et
 - j) Chauffage urbain, et
 - k) Technologies de construction en mettant l'accent sur la gestion et l'efficacité énergétique du bâtiment.
2. Les Parties identifient les opportunités commerciales dans les domaines des énergies renouvelables et propres et de l'efficacité énergétique et encouragent les autorités des deux Parties et les investisseurs à travailler ensemble à la promotion et au développement de projets dans les domaines des énergies propres et renouvelables, et de l'efficacité énergétique.

ARTICLE 4. ENERGIE NUCLEAIRE

1. Les Parties conviennent de coopérer dans le domaine de l'énergie nucléaire, dans les domaines suivants :
- a) Collaboration dans la recherche, le développement, les tests et la certification avancée dans le domaine de l'énergie nucléaire,
 - b) Développement d'un système de certification de la qualité pour les équipements et services utilisés par les centrales nucléaires,
 - c) Transfert de technologies dans le secteur de l'énergie nucléaire de puissance,
 - d) Collaboration avec des fournisseurs locaux pour renforcer la chaîne d'approvisionnement nucléaire,
 - e) Cadre légal et réglementaire relatif au nucléaire et/ou collaboration en matière de développement d'infrastructures, en particulier dans les domaines de la sûreté, du cycle du combustible nucléaire, de la gestion des déchets, du développement des ressources humaines, des relations publiques, de la gestion des situations d'urgence, de la sécurité et de la protection physique,
 - f) Collaboration universitaire,
 - g) Collaboration dans la formation au nucléaire (incluant des formations professionnelles),
 - h) Activités communes en matière de recherche fondamentale et/ou appliquée et de développement sur des applications liées à l'utilisation pacifique de l'énergie nucléaire,
 - i) Promotion et développement de l'industrie de l'énergie nucléaire conformément aux normes les plus élevées de sécurité, de sûreté et de protection environnementale,
 - j) Développement de systèmes efficaces de réponse aux situations d'urgence,
 - k) Echanges d'expérience sur la sensibilisation et l'acceptation du public, ainsi que sur l'information et la participation du public sur l'énergie nucléaire et partage des outils et méthodes de communication avec les citoyens,
 - l) Échange d'informations et d'expériences entre les autorités de contrôle nucléaire des Parties,
 - m) Protection physique et sécurité en relation avec les centrales nucléaires,
 - n) Échange d'expériences et promotion du développement d'un système efficace pour gérer les déchets radioactifs et les combustibles usés résultant de l'exploitation et du démantèlement des centrales nucléaires,

- o) Développement de technologies dans le domaine de l'exploitation, de l'entretien et du démantèlement de centrales nucléaires, et la gestion des combustibles usés et des déchets radioactifs et,
 - p) Échange d'expériences sur la gestion des déchets radioactifs et des combustibles usés, y compris le développement d'une politique nationale et de stratégies de gestion des déchets radioactifs, ainsi que l'établissement d'une organisation chargée de la gestion des déchets radioactifs à l'échelle nationale.
2. La coopération mentionnée dans le présent accord concernant le domaine de l'énergie nucléaire est mise en œuvre dans le cadre et selon les conditions énoncées dans l'accord de coopération établi entre le gouvernement de la République Turque et le gouvernement de la République Française pour le développement des utilisations pacifiques de l'énergie nucléaire en date du 21 septembre 1999.

ARTICLE 5. EXPLOITATION MINIERE

1. Les Parties coopèrent dans le domaine de l'exploitation minière, dans les domaines suivants :
- a) Réalisation de programmes de formation et promotion de la constitution d'un centre technologique concernant les technologies sur l'exploitation minière,
 - b) Développement de technologies dans le domaine de l'exploitation minière, en particulier de l'exploitation minière de charbon et d'uranium, selon les normes les plus élevées de sécurité, de sûreté et de protection environnementale,
 - c) Soutien à la protection environnementale et au développement du charbon propre, et
 - d) Echanges d'expérience sur la sensibilisation, l'acceptation, l'information et la participation du public et partage des outils et méthodes de communication avec les citoyens.

ARTICLE 6. HYDROCARBURES ET PRODUITS PETROCHIMIQUES

1. Les Parties coopèrent dans le domaine des hydrocarbures et des produits pétrochimiques, dans les domaines suivants :
- a) Coopération technique sur des projets liés au développement et à l'utilisation de ressources d'hydrocarbures,
 - b) Développement de la coopération sur des projets dans les domaines des géosciences et des études de gisements,
 - c) Exploration (terrestre et marine), production, transport, raffinage, commercialisation, distribution et commerce d'hydrocarbures,
 - d) Production et commercialisation de produits pétrochimiques et pétroliers raffinés,
 - e) Construction, réhabilitation, remise en état, développement, exploitation et entretien d'installations de stockage de gaz naturel et d'infrastructures de transport et des technologies associées, et
 - f) Construction, réhabilitation, remise en état, développement, exploitation et entretien de terminaux de gaz naturel liquéfié et des technologies associées.

ARTICLE 7.
TRANSPORT D'ELECTRICITE

1. Les Parties coopèrent dans le domaine du transport d'électricité, dans les domaines suivants :
 - a) Échange d'expériences et de technologies relatives au réseau de transport électrique, en particulier les technologies de réseaux intelligents,
 - b) Échange d'expériences portant sur la réduction des fuites et pertes d'électricité,
 - c) Échange d'expériences relatives à la rénovation de structures organisationnelles des gestionnaires du réseau de transport ; et
 - d) Coopération technique sur la construction, l'exploitation et l'entretien de réseaux de transport électrique.

ARTICLE 8.
FABRICATION D'EQUIPEMENTS

1. Les Parties coopèrent sur la fabrication d'équipements utilisés dans l'industrie énergétique, en particulier pour les secteurs visés aux articles 3, 4, 5, 6 et 7 du présent accord.
2. Les Parties encouragent les entités privées et publiques à échanger leurs expériences et technologies sur la fabrication d'équipements utilisés dans l'industrie énergétique, en particulier pour les secteurs visés aux articles 3, 4, 5, 6 et 7 du présent accord.

ARTICLE 9.
INVESTISSEMENT

1. Les Parties mentionnent que les secteurs potentiels d'investissement dans les domaines de l'énergie sont nombreux, en particulier ceux mentionnés aux articles 3, 4, 5, 6, 7 et 8 du présent accord.
2. Les Parties encouragent leurs sociétés respectives à investir dans le domaine de l'énergie, en particulier dans les domaines mentionnés aux articles 3, 4, 5, 6, 7 et 8 du présent accord.
3. Les Parties apportent leur soutien aux entités privées et publiques pour constituer des entreprises en participation et/ou des sociétés présentes dans le domaine de l'énergie, en particulier dans les domaines mentionnés aux articles 3, 4, 5, 6, 7 et 8 du présent accord.
4. Les Parties conviennent de travailler conjointement à promouvoir les investissements dans le domaine de l'énergie dans les deux pays et/ou dans des pays tiers.

ARTICLE 10.
COÛTS

1. Les coûts liés aux activités décrites dans le présent accord de coopération sont soumis à la disponibilité des fonds appropriés, en conformité aux dispositions budgétaires et à la législation nationale de chaque Partie.

2. Lors de l'identification par les Parties d'un besoin de financement spécifique pour la mise en œuvre d'une activité particulière aux termes du présent accord, les Parties mentionnent par écrit les modalités et les conditions du financement requis conformément à la législation nationale de chaque Partie.
3. Sauf disposition contraire des Parties, tous les coûts résultant du présent accord sont supportés par la Partie à qui incombe les coûts.

ARTICLE 11. CONFIDENTIALITE

1. Les résultats de la coopération réalisée aux termes du présent accord sont gardés confidentiels par les Parties.
2. Si une Partie entend partager les résultats de la coopération établie aux termes du présent accord avec un tiers, une autorisation préalable écrite de l'autre Partie est requise.
3. Les résultats de la coopération réalisée aux termes du présent accord peuvent seulement être publiés avec le consentement écrit des Parties.
4. Nonobstant la résiliation ou l'expiration du présent accord de coopération, les Parties continuent à être tenues par les clauses et obligations du présent article 11, sans limitation de durée, sauf disposition contraire écrite des Parties.

ARTICLE 12. REGLEMENT DES DIFFERENDS

1. Tout différend entre les Parties découlant de l'interprétation, de l'application ou de la mise en œuvre du présent accord sera réglé à l'amiable par des consultations et/ou négociations entre les Parties.

ARTICLE 13. AMENDEMENTS

1. Le présent accord peut être modifié à tout moment par consentement écrit mutuel des Parties. Les amendements entrent en vigueur conformément à la même procédure légale prescrite aux termes du paragraphe 1 de l'article 15 du présent accord.

ARTICLE 14. PROPRIETE INTELLECTUELLE

1. Conformément à la législation nationale respective et aux traités internationaux auxquels sont parties la République de Turquie et la République Française, les Parties garantissent une protection efficace des droits de propriété intellectuelle transférés ou créés aux termes du présent accord. Aux fins du présent accord, la propriété intellectuelle a la signification de celle accordée à l'article 2 (viii) de la Convention

instituant l'Organisation Mondiale de la Propriété Intellectuelle, signée à Stockholm le 14 juillet 1967 et telle que modifiée le 28 septembre 1979.

ARTICLE 15.
ENTREE EN VIGUEUR, DUREE ET RESILIATION

1. Le présent accord entre en vigueur à la date de réception de la dernière notification écrite par laquelle les Parties s'informent mutuellement, par la voie diplomatique, de l'achèvement de leurs procédures légales exigées pour son entrée en vigueur.
2. Le présent accord reste en vigueur pour une période de 5 (cinq) ans et est automatiquement prorogé pour des périodes successives de 5 (cinq) ans, à moins que l'une des Parties notifie, par écrit et par la voie diplomatique, à l'autre Partie son intention de résilier le présent accord au moins 3 (trois) mois avant son expiration.
3. La résiliation du présent accord ne portera pas atteinte aux activités et projets déjà en cours ou réalisés.

Signé à Ankara le 27 janvier 2014 en deux exemplaires originaux dans les langues turque et française, toutes les versions faisant également foi.

**Au nom du Gouvernement de
la République de Turquie**

**Au nom du Gouvernement de
la République française**

Taner YILDIZ
Ministre
**de l'Energie et des Ressources Naturelles de
la République de Turquie**

Arnaud MONTEBOURG
Ministre
**du Renouveau Industriel de
la République française**

Philippe MARTIN
**Ministre de l'Écologie, du Développement
durable et de l'Énergie de
la République française**